

KIRKKONUMMEN KUNTA

PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA TOIMINTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	3
1.1 Toiminta-aika ja toiminnan laajuus	3
1.2 Toiminnan järjestämistapa	4
1.3 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet	5
2. TOIMINNAN KOORDINOINTI	7
2.1 Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa	7
2.3 Yhteistyö kotien ja koulujen kanssa	7
3. TOIMINNAN TAVOITTEET JA SISÄLLÖLLISET PAINOTUKSET	8
3.2 Toiminnan sisällöt ja toiminnan suunnittelu	9
4. TOIMINNAN ARVIOINTI	10

PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä sovelletaan seuraavia säännöksiä ja päätöksiä:

- Perusopetuslaki 628/1998
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002
- Valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998
- Opetushallituksen määräys 1/011/2011 *Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet*
- Kirkkonummen kunnanvaltuuston päätös 23.6.2004 § 80, ”Perusopetuslaissa tarkoitettun aamu- ja iltapäivätoiminnan käynnistäminen 1.8.2004, sivistustoimen toimialan johtosäännön muutos, vuoden 2004 talousarvion muutos”
- Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan toimintaan liittyvät linjaukset ja päätökset

Toimintaa koskevat säännökset ja käsillä oleva toimintasuunnitelma velvoittavat kaikkia toiminnan toteuttamiseen osallistuvia. Toimintasuunnitelman tarkoitus on tukea iltapäivätoiminnan toteuttamista.

1. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy iltapäivätoiminnan periaatteet. Iltapäivätoiminnan periaatteisiin on koottu toiminnan järjestämistä koskevat päätökset. Päätökset koskevat mm. toiminnan laajuutta, toimintaan hakemista ja valintaperusteita, joita kuvataan alla omien otsikoiden alla.

1.1 Toiminta-aika ja toiminnan laajuus

Iltapäivätoimintaa tarjotaan keskimäärin joko 570 tai 950 tuntia koulun työvuoden aikana klo 12 ja klo 17 välisenä aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Lapsi voi osallistua toimintaan joko jokaisena koulupäivänä (ns. kokoviikkoinen toiminta) tai korkeintaan

kolmena viikonpäivänä (ns. osaviikkoinen toiminta). Koulujen loma-aikoina (syys-, joului- ja talviloma) ei järjestetä iltapäivätoimintaa. Loma-ajat eivät vaikuta iltapäivätoiminnasta perittävän kuukausimaksun suuruuteen.

Iltapäivätoiminnan laajuutta koskevana tavoitteena on, että toimintaa tarjotaan kaikkien koulujen yhteydessä tai niiden läheisyydessä. Kunnallisten iltapäiväkerhojen muodostumisen minimilapsimäärä on 10 ilmoittautunutta lasta yhden kerho-ohjaajan kerhossa. Ryhmäkokotavoite ohjaajaa kohden on 13–15 lasta. Ryhmien muodostamisessa otetaan huomioon käytettävissä olevat toimitilat, ohjaajien pätevyys ja kokemus sekä palvelujen kysyntä. Ryhmissä, joissa on tukea tarvitsevia lapsia, voi ryhmäkokoon ohjaajaa kohden olla pienempi.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Tavoitteena on, että jokaisessa iltapäivätoiminnan ryhmässä on vähintään yksi ohjaaja (vastuuohjaaja), joka täyttää vaatimukset. Työnantaja on vastuussa palkattavan ohjaajan rikostaustan tarkistamisesta sekä perehdyttämisestä. Ohjaajille on tiedotettava koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta sekä suunnitelmasta oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

1.2 Toiminnan järjestämistapa

Opetuspalvelut vastaa siitä, että iltapäivätoiminta järjestetään ja toteutetaan toimintaa koskevien säännösten mukaisesti.

Kirkkonummen kunta järjestää Papinmäen koulun tiloissa aamu- ja iltapäivätoimintaa vammais- ja kehitysvammaisten asiakkaille. Toimintaa varten asiakas tarvitsee vammais- ja kehitysvammaisten palveluiden

asiakkuuden / päätöksen. Toimintaan haetaan ja päätökset toiminnan saamisesta tehdään virallisesti Länsi-uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalveluissa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa koulussa annettavaa yleistä, tehostettua ja/tai erityistä tukea: tehostetun tuen oppimissuunnitelma sekä erityisen tuen henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voivat sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjestäjän kanssa (ks. *Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011*).

Iltapäivätoiminta pyritään järjestämään joko koulun omissa tiloissa, nuorisotoimen tiloissa tai muissa toimintaan soveltuvissa tiloissa koulun lähiympäristössä. Tilojen on oltava kunnan hyväksymiä. Jos toimintaa joudutaan järjestämään kuljetusta edellyttävän matkan päässä koulusta, huoltajat vastaavat lasten kuljettamisesta iltapäivätoimintaan.

Opetuspalvelut on vastuussa lasten vakuuttamisesta, heidän välipaloistaan sekä toiminnassa tarvittavien tarvikkeiden ja välineiden hankinnasta.

1.3 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan samanaikaisesti kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Opetuspalvelut tiedottaa hakuakataulusta, vastaanottaa hakemukset, tekee paikkapäätökset ja tiedottaa huoltajille päätöksistä.

Kunnan hallintosäännön mukaan sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päättää lasten aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisen periaatteista. Iltapäivätoiminnan paikat jaetaan **haku aikana paikkaa hakeneiden kesken** seuraavassa järjestyksessä:

1. 1. vuosiluokan oppilaat, joilla on erityisen tuen päätös tai asiantuntijan lausunto paikan tarpeesta
2. Muut 1. vuosiluokan oppilaat
3. 2. vuosiluokan oppilaat, joilla on erityisen tuen päätös tai asiantuntijan lausunto paikan tarpeesta
4. 3.–9. vuosiluokkien oppilaat, joilla on erityisen tuen päätös

5. Muut 2.vuosiluokan oppilaat

Mikäli iltapäivätoiminnan paikkoja ei riitä tasaväkisille hakijoille, paikat arvotaan. Hakuajan jälkeen hakeneet sijoitetaan ryhmiin hakuaikana hakeneiden jälkeen valintaperusteiden mukaisessa järjestyksessä. Hakuajan jälkeen hakeneiden osalta valintaperusteiden mukaisesti tasavertaisten hakijoiden kohdalla paikkaa ensin hakenut on etusijalla.

Mikäli aamutoimintaa järjestetään, noudatetaan iltapäivätoiminnan periaatteita koskien toimintaan hakemista ja valintaperusteita myös aamutoiminnassa.

1.4 Asiakasmaksut

Iltapäivätoiminnan kuukausimaksu saa olla perusopetuslain 48 f §:n mukaan 570 tunnin osalta enintään 120 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 160 euroa.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt toiminnasta perittävistä maksuista Kirkkonummen aamu- ja iltapäivätoiminnan periaatteissa.

Osaviikkoisen toiminnan kuukausimaksu on 100 €/kk. Kokoviikkoisen toiminnan maksu on 155 €/kk.

Elokuussa kuukausimaksu on puolet maksusta ja kesäkuussa maksu määräytyy suhteessa toimintapäiviin. Kuukausimaksuun sisältyy tapaturmavakuutus, välipala jokaisena toimintapäivänä ja toiminnassa käytettävät askartelu- yms. tarvikkeet. Koulujen loma-ajat eivät vaikuta maksun suuruuteen.

Jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua toimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään vain puolet. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Osaviikkoisena osallistuvan kuukausimaksu on puolet kuukausimaksusta sellaisessa tapauksessa, kun lapsi sairauden vuoksi voi osallistua korkeintaan vain puoleen niistä toimintapäivistä, joita hänelle ko. kalenterikuukauden aikana tarjotaan. Sairauspoissaoloista tulee esittää sairaustodistus.

Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Huoltajat voivat hakea alennettua kuukausimaksua tai maksun vapautusta. Kuukausimaksua voidaan alentaa, jos siihen on syytä huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Alennetun kuukausimaksun hakulomake ja maksualennusperiaatteet löytyvät kunnan Internet-sivuilta koululaisten iltapäivätoiminnan osiosta.

Mikäli vuorotyöstä tai yhteishuoltajuuden asumisjärjestelyistä johtuvista syistä lapsi tarvitsee kokoviikkoista iltapäiväkerhopaikkaa vain joka toinen viikko, maksu määräytyy osaviikkoisen toiminnan mukaan. Huoltajien on toimitettava kirjallinen selvitys tilanteestaan alennuksen saamiseksi.

2. TOIMINNAN KOORDINOINTI

Opetuspalvelut vastaa toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, valvonnasta ja koordinoinnista, sekä toiminnasta tiedottamisesta kuntatasolla.

2.1 Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa

Opetuspalvelut tekee yhteistyötä Länsi- Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalvelujen kanssa järjestäessään toimintaa vammaispalvelujen asiakkaille.

2.3 Yhteistyö kotien ja koulujen kanssa

Iltapäivätoiminnan keskeisimpiä tavoitteita on kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen. Kodin kasvatustyön tukeminen edellyttää ohjaajilta avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kotien kanssa. Ohjaajien yhteydenpidon huoltajien kanssa tulee olla luonnollinen osa iltapäivätoiminnan päivittäistä toimintaa. Ohjaajien ja vanhempien välisiä yhteistyömuotoja voivat olla esimerkiksi: säännölliset toimintatiedotteet, henkilökohtaiset keskustelut joko kasvokkain tai puhelimitse, vanhempainillat, yhteiset tapahtumat vanhemmille ja lapsille.

Iltapäivätoiminnan ohjaajat toimivat yhteistyössä koulussa toimivan henkilöstön kanssa. Lapsen päivän kokonaisuuden kannalta on tärkeää, että opetushenkilöstö, iltapäivätoiminnan henkilöstö ja koulun opiskeluhoito toimivat luontevassa vuorovaikutuksessa. Ohjaajat eivät saa ilmaista sivullisille lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Iltapäivätoiminnan ohjaajat voivat osallistua tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Kunnan tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan toimivat ohjaajat perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista huoltajan yksilöidyllä suostumuksella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä opiskeluhollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät tiedot (ks. *Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011*).

3. TOIMINNAN TAVOITTEET JA SISÄLLÖLLISET PAINOTUKSET

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaan toiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Toiminnan tulisi lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ehkäistä syrjäytymistä.

Toiminnan valtakunnallisia tavoitteita ovat:

- Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen
- Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen
- Eettisen kasvun tukeminen
- Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

3.2 Toiminnan sisällöt ja toiminnan suunnittelu

Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa todetaan iltapäivätoiminnalla olevan sisällöllisesti oma erityisluonteensa, jolle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Iltapäivätoiminnan tarkoituksena on tarjota vastapainoa ja tukea koulutyölle sekä myös mahdollisuuksia lasten omaan toimintaan ja lepoon.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaan aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Toiminnan sisältöjä valittaessa on erityistä huomiota kiinnitettävä leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin kokemuksiin. Sisältöjen on muodostettava lapsen näkökulmasta katsottuna monipuolinen ja tasapainoinen kokonaisuus ja niiden on tuettava toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Sisältöjä valittaessa tulee ottaa huomioon myös tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet sekä erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden yksilölliset tarpeet. Toiminnassa voidaan varata aikaa myös läksyjen tekemiseen.

Toimintaa ja sisältöjä suunniteltaessa tulee myös huomioida lasten omat kiinnostuksen kohteet ja ideat sekä mahdollisuuksien mukaan myös huoltajien toiveet. Lasten osallisuutta toiminnassa edistetään ottamalla heidät mukaan toiminnan suunnitteluun. Huoltajia tiedotetaan toimintasuunnitelmasta ja iltapäivätoiminnan sisällöstä.

4. TOIMINNAN ARVIOINTI

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet velvoittaa kunnan arvioimaan antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa. Arvioinnin tavoitteena on varmistaa toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Toimintaa arvioidaan seuraavalla tavalla:

- kunta osallistuu toiminnan ulkopuoliseen arviointiin
- toiminnan laatua arvioidaan opetuspalvelujen taholta vähintään joka toinen vuosi joko kodeille, tai kouluille ja iltapäivätoiminnan ohjaajille suunnattujen kyselyjen avulla ja arvioinnin tulokset julkaistaan.